

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

AVIZ

la proiectul de lege cu privire la publicitate
(nr.180 din 04.06.2018)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege sus-menționat, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și comunică următoarele.

I. Proiectul este înaintat cu titlu de inițiativă legislativă de către un grup de deputați în Parlament în conformitate cu art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

Proiectul dat a fost elaborat de Grupul de lucru pentru îmbunătățirea legislației mass-media a Republicii Moldova, constituit în temeiul Dispoziției Președintelui Parlamentului Republicii Moldova DDP/c-1 nr.2 din 13 iunie 2017. Din conținutul notei informative desprindem că, proiectul a fost elaborat în contextul prevederilor capitolului XV Mass-media din Programul de activitate al Guvernului Republicii Moldova 2016-2018: „9. Crearea unui cadru propice de dezvoltare a domeniului publicității, neadmiterea concurenței neloiale în această sferă și dozarea”

Totodată, inițiativa legislativă are drept scop instituirea unui cadru legal necesar pentru activitatea în domeniul publicității în conformitate cu prevederile Directivei 2006/114/CE a Parlamentului European și a Consiliului Uniunii Europene privind publicitatea înșelătoare și comparativă, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L376 din 27 decembrie 2006.

Domeniul dat ține de competența Parlamentului și este în concordanță cu prevederile art.66 din Constituție.

Ținând cont de perioada în care proiectul de lege cu privire la publicitate (nr.180 din 04.06.2018) este examinat în Comisiile permanente și plenul Parlamentului, precum și de data intrării în vigoare a Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, acesta a fost

a examinat de către Direcția generală juridică prin prisma normelor și exigențelor statuate în Legea nr.100/2017.

II. Cu referire la conținutul propriu-zis al proiectului expunem următoarele raționamente.

1. În legislația națională cerințele generale de protecție a consumatorilor, de asigurare a cadrului necesar accesului neîngrădit la produse și servicii, informării complete asupra caracteristicilor principale ale acestora, apărării și asigurării drepturilor și intereselor legitime ale consumatorilor în cazul unor practici comerciale incorecte, participării acestora la fundamentarea și luarea de decizii ce îi interesează în calitate de consumatori sunt statuate în Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorului. La art.1 din Legea nr.105/2003 Legiuitorul a definit termenul „comerciant” drept *„orice persoană fizică sau juridică care, în practicile comerciale ce fac obiectul prezentei legi, acționează în cadrul activității sale comerciale, industriale, de producție sau artizanale, precum și orice persoană care acționează în scop comercial, în numele sau în beneficiul unui comerciant”*.

Conform art.54 alin.(1) lit. c) și h) din Legea nr.100/2017 terminologia utilizată în actul elaborat este constantă, uniformă și corespunde celei utilizate în alte acte normative; se utilizează, pe cât este posibil, noțiuni monosemantice, în conformitate cu terminologia juridică.

În aceste condiții recomandăm revizuirea termenului de „comerciant” din conținutul **art.3 pct.3)** din proiect într-o ajustare a conținutului acestuia la exigențele Legii nr.780/2001 expuse mai sus.

1.1. Cu referire la termenul „*date de identificare ale persoanei*” de la **art.3 pct.5)** din proiect menționăm că, conform prevederilor Codului civil al Republicii Moldova nr.1107/2002, în raporturi juridice, persoana fizică se identifică prin indicarea: numelui, numărul actului de identitate, numărul de identificare de stat personal (IDNP), domiciliului; persoana juridică – denumirea, sediul și numărul de identificare de stat (IDNO).

1.2. Întru evitarea unor eventuale neconcordanțe în aplicarea normelor legale recomandăm expunerea conținutului noțiunii „dezmințirea” de la **art.3 pct.6)** din proiect într-o redacție nouă ținând cont de prevederile/definițiile expuse la art.2 și art.26 din Legea nr.64/2010 cu privire la libertatea de exprimare.

1.3. Termenul „*flagel social*” nu se regăsește în cadrul legal în vigoare. Prin urmare, întru evitarea unor eventuale neclarități precum și întru evitarea unor interpretări abuzive, se recomandă revizuirea normei de la **art.3 pct.15)** din proiect.

1.4. Conform art.57 din Codul civil al Republicii Moldova nr.1107/2002 „*persoanele juridice sunt de drept public sau de drept privat*”. La art.58 din Cod sunt determinate persoanele juridice de drept public: Statul, unitățile administrativ-teritoriale, organele împuternicite să exercite o parte din funcțiile (atribuțiile) Guvernului, posedă personalitate juridică doar dacă aceasta decurge din prevederile legii sau, în cazurile expres prevăzute de lege, din actele autorităților administrației publice centrale sau locale etc. Remarcăm că, în legislația în vigoare termenul „persoană juridică din sector statal” nu se regăsește.

Astfel, se impune necesitatea revizuirii conținutului noțiunii „persoană juridică din sector statal” și ajustarea la termenii utilizați de legislația în vigoare.

1.5. La noțiunea „publicitate amorală” art.3 pct.24) din proiect sintagma „normele moralei generale acceptate în societate” poartă un caracter prea general și vag, fapt ce poate permite excepții potențial coruptibile și admite interpretări abuzive.

1.6. Nu este clar din ce moment urmează a fi calculat termenul de „ultimele 12 luni” de la **art.3 pct.41)** din proiect.

2. Întru respectarea normelor tehnicii legislative, precum și a prevederilor art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017 la **art.5** din proiect după cuvântul „Legii” se va scrie numărul „nr.139/2010”.

3. La **art.6 alin.(1)** din proiect este necesar stipulat expres că, contractul urmează a fi încheiat cu persoana/sau reprezentantul legal al persoanei, datele/imaginea căreia vor fi utilizate.

3.1. Referindu-ne la sintagma „Persoana care a consimțit asupra utilizării datelor” de la **art.6 alin.(2)** din proiect apare întrebarea: cum rămâne cu situația când un minor a semnat contractul prin reprezentantul său legal, deoarece, acesta nu a semnat personal contractul?

4. Prevederile **art.7** din proiect necesită a fi revizuite și expuse cu respectarea exigențelor stabilite la art.54 alin.(1) lit. a) din Legea nr.100/2017.

5. Termenul „persoanei cu statut de comerciant” de la **art.9 alin.(3) lit. a)** din proiect contravine prevederilor art.54 alin.(1) lit. c) din Legea nr.100/2017 în ceea ce privește uniformitatea termenilor utilizați în legislație.

6. Legea sindicatelor nr.1129/2000, la art.1 operează cu noțiunile de: „**sindicate** - asociații din care fac parte, pe principii benevole, persoane fizice unite după interese comune, inclusiv ce țin de activitatea lor, și constituite în scopul apărării drepturilor și intereselor profesionale, economice, de muncă și sociale colective și individuale ale membrilor lor; **organizație sindicală primară** - asociație benevolă a membrilor de sindicat pe bază de interese comune, care, de regulă, își desfășoară activitatea la aceeași întreprindere, în aceeași instituție, în aceeași organizație, indiferent de forma juridică de organizare și de tipul de proprietate, de apartenență departamentală sau ramurală”.

Prin urmare, ținând cont de prevederile **art.10 alin.(3) lit. g)** din proiect, întru evitarea unor eventuale neconcordanțe, reiterăm privind uniformitatea terminologiei utilizate în actul legislativ elaborat cu termenii stabiliți de legislația în vigoare.

6.1. Cu referire la prevederile **art.10 alin.(3) lit. i)** din proiect repetăm obiecția expusă la pct.1.4 din prezentul aviz.

6.2. Textul de la **art.10 alin.(3) lit. o)** din proiect necesită a fi revizuit și conformat la terminologia utilizată de legislația națională. Remarcăm că, actualmente termenul de „persoana care are statut de comerciant” nu se regăsește în cadrul legal în vigoare.

7. La **art.11 alin.(2) lit. d)** din proiect este necesar de specificat articolul din conținutul căreia este aliniatul la care se face trimitere. Tot aici remarcăm mai multe alineate din conținutul **art.11** din proiect conținutul cărora necesită a fi revizuit întru evitarea unor eventuale confuzii referitor la norma la care se face trimitere.

7.1. Prevederile **art.11 alin(6)** din proiect repetă norma de la art.4 din proiect.

8. La **art.13 alin.(4) lit. b) și alin.(6), art.14 alin.(3), art.15 alin.(1), (2) și (5), etc.** din proiect reiterăm obiecția expusă la pct.1.4 din prezentul aviz.

9. În temeiul prevederilor art.4 din prezentul proiect de lege propunem de a exclude a doua propoziție din conținutul **art.9 alin.(1) și art.14 alin.(1)** din proiect.

10. Pentru claritate și precizie la norma de trimitere din conținutul **art.15 alin.(2)** din proiect este necesar de menționat articolul și alineatul din conținutul căreia face parte „lit.b)”.

Totodată, întru evitarea unor eventuale neconcordanțe recomandăm, enumerarea în mod expres a subiecților/persoanelor

juridice ce vor face parte din Consiliul privind mesajele de interes public.

11. Pentru precizie la **art.18 alin.(2)** din proiect este necesar de specificat din care articol este „alin.(4)”.

11.1. Conform normelor tehnicii legislative, precum și a Legii nr.100/2017 în cazul în care normele din actul legislativ se repetă, de regulă, acestea nu se scriu în mod repetat, dar se face trimitere la primele expuse în conținutul actului legislativ (alin.(2) lit. a) – b) și alin.(4) lit. a)-b) din **art.18** din proiect).

12. Referindu-ne la sintagma „îndeplinite cumulativ următoarele condiții” din conținutul **art.21 alin.(1)** din proiect nu este clar dacă pentru permiterea publicității comparative trebuie să fie cumulate toate condițiile enumerate de la lit. a) - i) în același timp sau doar unele din ele.

Astfel, remarcăm caracterul ambiguu al normei menționate care permite excepții potențial coruptibile și admite interpretări abuzive.

12.1. Întru respectarea exigențelor tehnicii legislative stabilite la **art.21 alin.(1) lit. b)** din proiect sintagma „*Legea Republicii Moldova privind protecția consumatorilor*” se va substitui prin sintagma „*Legea nr.105/2003 privind protecția consumatorilor*”.

13. Întru respectarea normelor tehnicii legislative la **art.25** din proiect denumirea Codului urmează a fi conformată la denumirea oficială a actului legislativ.

13.1. Conform Capitolului VI din Codul audiovizualului al Republicii Moldova nr.206/2006, în Republica Moldova, autoritatea/reprezentantul și garantul interesului public în domeniul audiovizualului, autoritatea responsabilă pentru implementarea și respectarea actelor normative/legislative în domeniul menționat este – Consiliul Coordonator al Audiovizualului. Întru evitarea unor eventuale neconcordanțe recomandăm, ajustarea denumirii autorității de la **art.25 alin.(3)** din proiect la denumirea utilizată în cadrul legal în vigoare.

14.1. În temeiul art.55 alin.(5) din Legea nr.100/2017 la **art.28 alin.(1)** din proiect se va scrie și numărul actului legislativ din anul în care a fost adoptat definitiv.

15. În temeiul prevederilor art.109 din Constituția Republicii Moldova, art.3, art.4 pct.6 din Carta Europeană a Autonomiei Locale, art.6 alin.(5) din Legea nr.436/2006 și art.8 alin.(1) din Legea

nr.435/2006, observăm necesitatea consultarea autorităților administrației publice locale pe marginea normelor propuse prin proiectul dat (**art.33, art.41, art.42** din proiect).

Întru evitarea situațiilor confuze în conținutul **art.33 alin.(1) lit. b)** din proiect se va utiliza denumirea precisă al autorității responsabile de utilizarea drumurilor stabilită de cadrul legal în vigoare.

15.1. Cu referire la avizele enumerate la **art.33 alin.(5)** din proiect considerăm că ar fi binevenit de specificat, în textul proiectului, ca avizul solicitat să fie unul pozitiv.

Tot aici, în temeiul prevederilor art.5 alin.(2) din Codul transportului feroviar nr.309/2003 la **art.33 alin.(5) lit. c)** din proiect cuvintele „Căii Ferate din Moldova” se va substitui prin cuvintele „Întreprinderii de Stat „Calea Ferată din Moldova””.

15.2. Din conținutul **art.33 alin.(6)** din proiect observăm că, în cazurile enumerate la noema menționată, solicitantul de aviz nu va putea sesiza instanța de judecată prin reprezentantul sau legal doar „direct”.

15.3. În tot cuprinsul **art.33** din proiect se face trimitere la „organul prevăzut la alin.(1)”. Ținem să menționăm că în conținutul alin.(1) al art.33 din proiect se conține o trimitere generală la „organul abilitat al administrației publice locale” fără a fi specificat un organ concret.

16. Referitor la denumirea autorității vizate în conținutul **art.35 alin.(8)** din proiect reiterăm obiecția expusă la pct.16 alineatul doi din prezentul aviz.

17. La **art.38** din proiect denumirea Legii drumurilor se va scrie împreună cu numărul acesteia și anul adoptării definitive. Tot aici atragem atenți la faptul că, în conținutul prezentului proiect de lege trimiterile la actele legislative (denumirile legilor) se scriu cu caractere diferite.

18. La **art.45 alin.(3)** din proiect reiterăm obiecția expusă în pct.13 din prezentul aviz.

19. Întru respectarea exigențelor tehnicii legislative în conținutul **art.46** din proiect sintagma „Legea Republicii Moldova privind controlul tutunului” se va substitui prin sintagma „Legea nr.278/2007 privind controlul tutunului”.

20. La **art.49** din proiect cuvintele „Republicii Moldova” se vor substitui cu cifra „nr.291/2016”.

21. Întru evitarea unor situații confuze recomandăm determinare/indicarea în mod expres în conținutul **art.51 alin.(4)** din proiect organele abilitate să constate și să aplice sancțiuni pentru contravențiile în domeniul publicității.

22. Referindu-ne la denumirea autorității vizate la **art.52 alin.(1) lit. b)** din proiect reiterăm obiecția expusă la pct.13.1 din prezentul aviz.

22.1. Ținând cont de competențele stabilite la **art.52 alin.(2)** din proiect recomandăm consultarea autorităților enumerate la alin.(1) pe marginea acestora.

23. Conform art.58 din Regulamentul Parlamentului proiectele de acte legislative și propunerile legislative înaintate de deputați se remit Guvernului spre avizare.

În contextul obiecțiilor expuse, remarcăm necesitatea revizuirii textului proiectului de lege întru ajustarea la exigențele normelor tehnicii legislative, precum și întru prevenirea dispersării normelor cu același conținut și/sau scop în acte legislative diferite.

Totodată, proiectul necesită a fi redactat din punct de vedere a normelor gramaticale și exigențelor stabilite de Legea nr.100/2017.

Oportunitatea adoptării prezentului proiect de lege urmează a fi decisă de către Parlament.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție